

KIKKERTUNDERSØGELSE AF ENDETARM OG TYKTARM (Koloskopi)

CFR hospitaler

Hvad er en koloskopi?

En koloskopi er en kikkertundersøgelse af ende- og tyktarm. Gennem en bøjelig fiberslange med kamera i spidsen kan lægen/skopisygeplejersken se tarmslimhinden, tage

vævsprøver og fjerne eventuelle polypper. Der er en minimal (1%) risiko for, at der ved undersøgelsen kan gå hul på tarmen. Endvidere er der en lille risiko for blødning, hvis der tages prøver fra tarmen.

FORBEREDELSE TIL UNDERSØGELSEN

Udrensning

Se den særlige vejledning til udrensning i denne pjece. Det er vigtigt, at der ikke er afføring i tarmen, når koloskopien laves.

Kost

Du må spise almindelig mad, indtil du skal begynde på tarmudrensningen.

Dog må du ikke spise jerntabletter, kerner i brød eller vindruer fra 5 dage før undersøgelsen.

Medicin

Hvis du får blodfortyndende medicin (Plavix, Clopidogrel, Marevan), skal der i nogle tilfælde tages en kontrolblodprøve før undersøgelsen. Du bedes rådføre dig med din egen læge herom.

Hvis du til daglig får vigtig medicin for eksempel hjertemedicin, vanddrivende medicin eller smertestillende medicin, kan dette tages på undersøgelsesdagen.

Hvis du har insulinbehandlet sukkersyge, skal du tale med din egen læge.

Får du tabletter mod sukkersyge, skal du ikke tage din tablet om morgenen, men først ved næste måltid, det vil sige efter undersøgelsen.

Hvis du tager p-piller, skal du sikre dig imod graviditet på anden vis indtil næste menstruation.

Får du medicin for astma eller hjertekramper, bedes du medbringe dette.

Medicin der tages på udrensningsdagen, skal indtages mere end 1 time før eller mere end 1 time efter indtagelse af udrensningsmidlet.

Medbring medicinliste.

Har du:

Svær hjertesygdom eller en ICD, Svær nyresygdom, Sukkersyge og problemer med at regulere blodsukker, bør du kontakte egen læge inden udrensningen.

Har du stomi skal du kontakte afdelingen.

FASTE

Hvis du skal have foretaget koloskopi i fuld bedøvelse, skal du være fastende.

Det vil sige: ikke have spist fast føde, eller indtaget mælkeprodukter i 6 timer, og ikke have drukket væske såsom vand, saft og kaffe/the i 2 timer før undersøgelsen

Hvis du skal have foretaget både koloskopi og gastrokopi, skal du ligeledes være fastende. (se ovenfor).

5 dage før undersøgelsen må du ikke spise kerneholdig mad og fibertilskud.

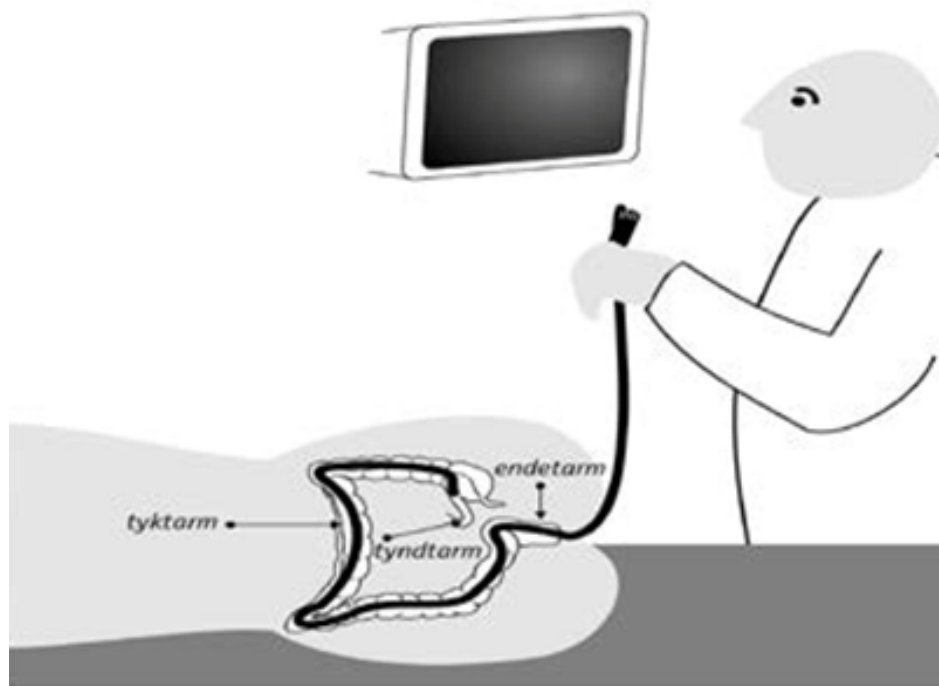
Er du gravid eller har du pacemaker bedes dette oplyst når du møder til undersøgelsen. Det har betydning for valg af udstyr.

Ventetid

I tilfælde af uventede situationer, kan der forekomme ventetid. Du vil da blive orienteret af personalet.

OBS

Du skal følge vejledningen for udrensning der er i denne pjece og ikke den i Picoprep-pakken

UDRENSNING FØR KOLOSKOPI:

Din tarm skal være udrenset, for at lægen/skopi-sygeplejersken kan se tarmvæggen.

Når undersøgelsen skal finde sted mellem kl. 08.00 og kl. 12.00:

Forberedelse til undersøgelsen:

Tyktarmen skal være helt udrenset for at undersøgelsen kan gennemføres. 5 dage før undersøgelsen må du ikke spise vindruer, brød med hele kerner og jerntabletter. Kernerne kan stoppe skopets sugekanaler.

Vær opmærksom på at du muligvis ikke kan gå på arbejde, da udtømningen vil kræve hyppige toiletbesøg. Det kan være forskelligt, hvor hurtigt udtømningen virker. Du kan blive træt og sløj.

DAGEN FØR UNDERSØGELSEN

Du må indtil kl. 11.00 spise kost bestående af:

Eks. kogt lyst kød (kylling eller fisk). Pasta, lyst brød (eks toast) og kogt æg. Resten af dagen må du ikke spise fast føde, men skal drikke rigelig med tynde væsker såsom:

Bouillon/klar suppe uden fyld, vand, saft, sodavand, te og kaffe.

Gerne sukkerholdige væsker, men ingen mælkeprodukter.

- KL 14.00: tag det første brev Picoprep.
- KL 20.00: tag det andet brev Picoprep.

Sådan tager du Picoprep:

1. Tag et glas med 1,5 dl koldt vand.
2. Hæld pulveret fra et brev i vandet.
3. Rør blandingen i 2-3 minutter.

Når det ikke længere bruser, er blandingen færdig. Drik blandingen, helst indenfor 15 minutter.

Drik minimum 1 - 1 1/2 l klar væske efter hvert brev – fordelt over flere timer. Dette vil give dig mange tynde afføringer efter 1-3 timer, og du kan blive sløj og træt.

Afføringen skal være vandtynd, for at udrensningen er fuldstændig. Hvis dette ikke er tilfældet, bedes du drikke yderligere tynde væsker.

På undersøgelsesdagen morgen

Du må spise et let morgenmåltid (dvs. et stykke brød, kaffe/te). Evt. medicin tages som normalt. (dog ikke tilladt, hvis du skal være fastende).

UDRENSNING FØR KOLOSKOPI:

Din tarm skal være udrenset, for at lægen/skopi-sygeplejersken kan se tarmvæggen.

Når undersøgelsen skal finde sted mellem kl. 16.00 og kl. 20.00:

Forberedelse til undersøgelsen:

Tyktarmen skal være helt udrenset for at undersøgelsen kan gennemføres. 5 dage før undersøgelsen må du ikke spise vindruer, brød med hele kerner og jerntabletter. Kernerne kan stoppe skopets sugekanaler.

Vær opmærksom på at du muligvis ikke kan gå på arbejde, da udtømningen vil kræve hyppige toiletbesøg. Det kan være forskelligt, hvor hurtigt udtømningen virker. Du kan blive træt og sløj.

DAGEN FØR UNDERSØGELSEN

Du må indtil kl. 19.00 spise kost bestående af:

Eks. kogt lyst kød (kylling eller fisk). Pasta, lyst brød (eks toast) og kogt æg. Resten af dagen må du ikke spise fast føde, men skal drikke rigelig med tynde væsker såsom:

Bouillon/klar suppe uden fyld, vand, saft, sodavand, te og kaffe.

Gerne sukkerholdige væsker, men ingen mælkeprodukter.

- **KL 21.00: tag det første brev Picoprep.**
- **KL 09.00: næste morgen tages det andet brev Picoprep (på undersøgelsesdagen).**

Sådan tager du Picoprep:

1. Tag et glas med 1,5 dl koldt vand.
2. Hæld pulveret fra et brev i vandet.
3. Rør blandingen i 2-3 minutter.

Når det ikke længere bruser, er blandingen færdig. Drik blandingen, helst indenfor 15 minutter.

Drik minimum 1 - 1 1/2 l klar væske efter hvert brev – fordelt over flere timer. Dette vil give dig mange tynde afføringer efter 1-3 timer, og du kan blive sløj og træt.

Afføringen skal være vandtynd, for at udrensningen er fuldstændig. Hvis dette ikke er tilfældet, bedes du drikke yderligere tynde væsker.

På undersøgelsesdagen

Du må spise et let frokost (dvs. et stykke brød, kaffe/te). Evt. medicin tages som normalt. (dog ikke tilladt, hvis du skal være fastende)

Hvordan foregår undersøgelsen?

Under undersøgelsen sidder en sygeplejerske hos dig. Du skal ligge på venstre side eller på ryggen under undersøgelsen. Der bliver lagt en tynd kanyle i en blodåre på armen, hvori der evt. kan gives beroligende og smertestillende medicin.

Herefter fører lægen koloskopet ind i tarmen. I nogle tilfælde undersøges også den sidste del af tyndtarmen.

Gør det ondt?

Under undersøgelsen blæses lidt luft ind i tarmen. Det kan give en trykkende fornemmelse og give trang til at slippe af med luften. Før undersøgelsen afsluttes, suges luften ud igen.

Undersøgelsen kan være forbundet med ubehag i form af oppusthed og eventuelle smerter. Vi tilbyder derfor at give afslappende og smertestillende medicin, da det gør undersøgelsen nemmere og bedre for dig.

Hvor lang tid varer undersøgelsen?

Undersøgelsen varer mellem 30 og 60 minutter.

Efter undersøgelsen

Du kan have en del luft i tarmen, som kan give mavekneb.

Du må spise og drikke, som du plejer.

Har du fået afslappende/smertestillende medicin, skal du være opmærksom på følgende:

- Du skal observeres i afdelingen mindst en time efter, at medicinen er givet.
- **Bilkørsel og maskinbetjening frarådes i 24 timer efter medicinen er givet.**
- **Du skal derfor have en aftale om afhentning i afdelingen og transport hjem efter undersøgelsen.**
- **Medicinen kan medføre, at du har svært ved at huske det første døgn.** Vi fraråder dig derfor, at træffe vigtige beslutninger (f.eks. underskrive papirer) det første døgn efter at du har fået medicinen.

Besked om undersøgelsesresultatet

Lægen kan med det samme fortælle, hvad under-

søgelsen har vist, og om der skal iværksættes behandling. Hvis der er taget vævsprøver eller fjernet polypper, vil der gå ca. 14 dage inden svaret foreligger, og det aftales, hvordan du får svaret.

Der kan i timerne efter undersøgelsen forekomme ubehag pga. luft i tarmen.

Risiko ved koloskopi

Koloskopi er en meget sikker undersøgelse. I sjældne tilfælde kan der forekomme komplikationer. Det kan for eksempel være: bivirkninger til den beroligende og smertestillende medicin.

Blødning eller hul på tarmen kan også forekomme, især hvis der er fjernet polypper eller udført anden behandling i forbindelse med koloskopien.

I visse tilfælde kan sådanne komplikationer nødvendiggøre akut operation.

Hvis du får blødning fra tarmen eller svære mavesmerter, skal du kontakte egen læge eller ringe 1813.

Er der noget, du er i tvivl om er du velkommen til at kontakte os.

Med venlig hilsen

Personalet
CFR Hospitaler

Hellerup: 39 77 70 70

Lyngby: 45 933 933

Odense: 65 48 70 70

Skørping: 98 39 22 44